

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Ersättningsregler med brottsoffret i fokus (SOU 2025:23)

Mot bakgrund av de intressen Åklagarmyndigheten har att bevaka lämnas följande yttrande.

Åklagarmyndigheten välkomnar att ytterligare åtgärder vidtas för att förenkla och förbättra möjligheterna för brottsoffer att få ersättning för sina skador. De bedömningar och förslag som utredningen redovisar i de olika delarna synes överlag vara välgrundade.

Åklagarmyndigheten ställer sig således positiv till de föreslagna åtgärderna för att förenkla och förkorta processen att få brottsskadeersättning och de utökade möjligheterna till utmätning till förmån för brottsoffer (avsnitt 3 och 5).

Förslaget om frivillig betalning av skadestånd genom nedsättning hos Kronofogdemyndigheten (avsnitt 4) välkomnas särskilt, mot bakgrund av att nuvarande ordning är förenad med olägenheter.

Vidare delar Åklagarmyndigheten bedömningen att den nuvarande regleringen av kränkingsersättning till poliser och vissa andra yrkesgrupper med särskild beredskap är väl avvägd (avsnitt 6).

Åklagarmyndigheten instämmer också i bedömningarna och förslagen som gäller frihetsberövandeersättning (avsnitt 9).

När det gäller avsnittet om föräldrars principalansvar (avsnitt 8) finns skäl att något utveckla Åklagarmyndighetens synpunkter.

8.5.1 Ett utökat principalansvar för föräldrar

Åklagarmyndigheten instämmer i utredningens bedömning att det inte bör göras någon allmän skärpning av principalansvaret.

Som framgår av utredningens redogörelse för tidigare utredningar, utvärderingar och inhämtade synpunkter saknas stöd för att principalansvaret innebär förbättrade möjligheter för målsäganden att få sitt skadestånd betalt. Inte heller finns stöd för att det har någon brottsförebyggande effekt, exempelvis genom att öka föräldrars engagemang och ansvarstagande. Det är därför svårt att se att ett skärpt ansvar skulle få några positiva effekter. Som också beskrivs i betänkandet leder principalansvaret däremot redan idag till olika negativa konsekvenser, bland annat för ensamstående och andra ekonomiskt utsatta vårdnadshavare och familjer. De negativa konsekvenserna kan befaras öka om beloppsgränsen höjs eller principalansvaret skärps på annat sätt.

Sammanfattningsvis tyder, som Åklagarmyndigheten ser det, den genomgång som utredningen har gjort på att principalansvaret är förenat med fler negativa än positiva effekter. Det är också myndighetens bild. Mot den bakgrunden finns det enligt vår uppfattning goda skäl att, som föreslås i det särskilda yttrandet, närmare utvärdera bestämmelsen om vårdnadshavares skadeståndsskyldighet och utifrån det ta ställning till om den helt bör avskaffas.

8.5.2 På vilka sätt en skärpning lämpligen kan ske

Som redovisats ovan är Åklagarmyndighetens uppfattning att någon höjning av beloppsgränsen inte bör ske. I den delen har vi inte några ytterligare synpunkter. Däremot instämmer vi i att principalansvaret, av de skäl som utredningen redovisar, även bör omfatta ren förmögenhetsskada.

8.5.4 Processuella frågor

Åklagarmyndigheten tillstyrker förslagen. Det kan dock särskilt framhållas att delgivningssvårigheter och handläggningsproblem i samband med huvudförhandlingen, när delgivning inte skett, är mycket vanligt och något man inte kommer till rätta med genom tillgänglighetsdelgivning eftersom det i praktiken inte skulle tillämpas på de fall där målsägandebiträde är förordnat.

Detta yttrande har beslutats av riksåklagaren Katarina Johansson Welin efter föredragning av kammaråklagaren Liselotte Nilsson. I den slutliga handläggningen av ärendet har också rättschefen Marie-Louise Ollén och vice överåklagaren Jenny Ahlner Wetterqvist deltagit.

Katarina Johansson Welin

Liselotte Nilsson

Kopia till
Kommunikationsavdelningen
Rättschefen
Biblioteket